

LIBERETÀ

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatek k časopisu Sindikata Italijanskih Upokoencev Spi-Cgil Fjk v slovenščini

spi.cgilfvg.it

Edizione in sloveno di Liberetà Fvg Anno 27 - Numero 2 - Settembre 2022 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

CGIL NA KONGRESU

NAŠI PREDLOGI ZA SPREMEMBO DRŽAVE

XXI CONGRESSO
NAZIONALE
SPI CGIL
Verona 2023

**L'INTERESSE
GENERALE**
STATO SOCIALE RAPPRESENTANZA COMUNITÀ COMPLESSITÀ

Kongres in volitve: izbire, ki jih ni mogoče prenesti

Roberto Treu Generalni tajnik Spi Cgil FJK

Prve dni oktobra se bosta sindikata Spi in Cgil lotila priprav na svoje kongrese. Gre za najpomembnejši dogodek za demokratično organizacijo, kakršna je sindikat, saj je ravno kongres, ki omogoča svobodno udeležbo in sodelovanje članov, trenutek za načrtovanje ciljev, organizacijskih smernic in izvolitev vodstva. Temu ključnemu trenutku, ki poteka sicer

v obdobju hude gospodarske, socialne in politične krize, je skoraj v celoti posvečen ta izvod časopisa Liberetà, ki vsebuje datume in kraje vseh srečanj, od krajevnih skupščin do krajevnih oz. deželnih kongresov mreže. Med drugim smo na straneh povzeli tudi dva alternativna predloga za politični dokument, ki ju je odobrilo državno vodstvo Cgil: predlog, ki bo prejel največ

glasov, bo narekoval strategije Cgil v naslednjih štirih letih. Kongres prihaja v ključnem trenutku za snovanje perspektiv države in Evrope, ki se spopada z vojno, ki nosi uničujoče posledice ne le na humanitarni, temveč tudi na gospodarski ravni. Še nikoli kot v tem trenutku moramo pozvati vse, naj se zavzamejo za tiste ukrepe, ki lahko preprečijo stopnjevanje konflikta, privedejo

do premirja in začetka mirovnega procesa. Tvegamo, da se bo težko in negotovo okrevanje, ki se je začelo leta 2021, v tem kontekstu dokončno prekinilo. Rast cen energentov, goriv in surovin spravlja podjetja v stisko in hkrati pod vprašaj številna delovna mesta ter povečuje stisko družin, delavcev in upokoencev.

Nadaljevanje na 3. strani

► **V krizi so predvsem upokojenci. Potreben je evropski prag za cene plina.**

Spi: »100-odstotno je treba obdavčiti dodatne dobičke dobaviteljev in udariti po špekulacijah«

Če bo jesen na delovnih mestih vroča, zaradi kriznega vetra, ki se dviga v podjetjih, bo zima italijanskih družin verjetno izrazito mrzla. Ni treba posebej poudarjati, da gre vzroke za to iskati v stroških za plin, ki so eksponentno narasli v primerjavi z zadnjo zimo oz. se več kot podvojili v primerjavi z obdobjem 2020–2021.

ELEKTRIKA IN PLIN, RAČUNI NIHAJO OD 2500 EVROV LETNO

Račun za energijo in za plin postaja nevzdržen za družine z nizkimi dohodki, poleg tega pa močno obremenjuje tudi vse s povprečnimi dohodki. Zveza

Federconsumatori je namreč ocenila, da se bo povprečni letni strošek za metan sukal okrog 1500 evrov za ogrevanje 100 kvadratnih metrov velikega stanovanja. Še slabše je za tiste, ki se grejejo z nafto, kjer se povprečni strošek za ogrevanje enako velike hiše dvigne na 2300 evrov, račun pa se je eksponentno povečal tudi za vse, ki so se doslej greli

s pečjo: cena za drva krepko rase, pri peletih se je celo potrojila, kar pomeni, da je strošek zelo podoben tistemu za plin. Zaradi špekulacij se igra s plinom odraža tudi na stroških energije, ki ne bi smeli biti povezani z njim oz. naj ne bi občutili njegovih posledic. Zneski položnic so se v primerjavi z letom 2021 skoraj podvojili (+ 91 %) in njihov letni znesek za

Računi, družine v stiski Pomoč je treba okrepiti

povprečno družino danes presega 1000 evrov. Za elektriko in plin gre torej 2500 evrov na leto, več kot 200 evrov na mesec.

SOS UPOKOJENCI

Breme položnic, ki je že tako obremenjujoče za družino s srednjimi dohodki, postane težko zdržljivo za upokojence z enim dohodkom, zlasti v zimskih mesecih. Od tod tudi izhajajo zahteve, ki jih sindikati in združenja potrošnikov še naprej spodbujajo na državni in krajevni ravni. Med ukrepi, ki veljajo od četrtega trimesečja lani in so trenutno podaljšani do konca leta 2022, sta odprava prispevkov za socialno varnost na računih za elektriko in plin ter dvig zgornje meje lsee z 8 na 12 tisoč evrov za dostop do socialnega bonusa za energijo in plin. Financiranje teh ukrepov omogoča dajatev na izredne dobičke dobaviteljskih

podjetij, za katero se Spi in Cgil ogrevata, da jo dvignejo na 100 %. Med zahtevami sedanji vladi in tisti, ki bo za njo prišla, je tudi tista po boju za sprejetje omejitve EU na stroške plina in po uvedbi ukrepov, s katerimi bi se lahko učinkoviteje zoperstavili špekulacijam glede cen energije.

KRAJEVNI UKREPI

Ni dovolj, da družine pozovemo k bolj smotrni ravnanju oz. porabi energije: preveč Italijanov, zlasti med upokojenci, sploh ne more plačati svojih računov. To morajo upoštevati vsi: vlada, dežele in občine, ki morajo sprejeti take ukrepe, ki bi bili v podporo družinam tudi na lokalni ravni. Med temi je zaveza občin, da prihodke komunalnih podjetij, katerih so delničarke, preusmerijo v znižanje in obročno plačilo računov za najbolj potrebne sloje prebivalstva.

Zdravstvo v krizi, mobilizacija se nadaljuje

Čakalne vrste se daljšajo, dežurno zdravstveno službo se ukinja, osebne zdravnike pa upokoji brez zamenjave. Poletje, kljub postopnemu upadanju covid okužb in hospitalizacij, zagotovo ni prispevalo k izboljšanju zelo kritičnega položaja deželnega zdravstva.

To je priznal tudi sam odbornik Riccardi, ki je med nedavno obravnavo v deželnem svetu »potrdil« primanjkljaj »nekaj sto zdravstvenih delavcev«. Stanje je izredno hudo, kot že mesece opozarjajo Spi, Cgil in več kot

15 tisoč državljanov dežele FJK, ki so podpisali peticijo v obrambo javnega zdravstva, ki so jo predstavili konec aprila v deželnem svetu, da bi obsodili splošno slabšanje storitev in ukinili zatekanje v zasebni sektor za zagotavljanje storitev.

V teh mesecih se mobilizacija ni ustavila in Spi je bil vedno v prvi liniji, tudi s kampanjo uličnih gledaliških predstav na trgih v deželi, v katerih so nastopali profesionalni igralci, ki so ozaveščali javnost in fokus usmerili v vprašanja, ki so v središču peticije.

Pred vsemi izstopa potreba po spodbudni izrednega programa razpisov in zaposlitev, da bi zapolnili kadrovske primanjkljaje in omogočili načrt za omejitev čakalnih dob za preglede, izvide in kirurške operacije.

Mobilizacija se torej nadaljuje še močneje kot prej, tudi glede na obravnavo zakona o proračunu 2023, ki predstavlja naslednjo, temeljno preizkušnjo za deželni odbor, ki je bil doslej gluha na krike pomoči in na zahteve sindikata po celoviti razpravi o socialni in zdravstveni politiki.

Roberto Treu, Generalni tajnik Spi Cgil FJK

Kongresi po datumih

► **Vodnik po temah in srečanjih - od območnih skupščin do zaključnih zborovanj na deželni in državni ravni**

Minila so štiri leta in Cgil ter Spi se vračata na kongres. Samo štiri leta, svet pred nami pa je povsem drugačen. Dve leti in pol pandemije, vojna in energetska kriza so vznemirile svet, globalizacijo potisnile v vrtinec, razburkale gospodarske in proizvodne scenarije.

Povečale so tudi neenakosti, pospešile procese koncentracije bogastva in pokazale neučinkovitost naših sistemov zdravstvenega varstva in socialne zaščite.

Razgalile so šibkost trga, svetovnega sistema, ki temelji na globalizaciji in na delokalizaciji proizvodnje surovin v državah z nizkimi stroški dela.

To so teme in ugotovitve, ki bodo v središču kongresnega dokumenta »Delo ustvarja prihodnosti«, ki ga je državno vodstvo sprejelo z veliko večino 20. junija, in hkrati manjšinskega dokumenta »Korenine sindikata«, ki ga je podpisalo šest članov državnega vodstva. Osrednji strani tega časopisa sta namenjeni analizi obeh dokumentov, o katerih bo tekla kongresna razprava.

ZAČETEK PO VOLITVAH

Vse težji mednarodni scenarij in naša država, ki jo dodatno bremenijo kriza Draghijeve vlade in politične volitve, na katere smo poklicani 25. septembra, je kajpak okvir dolge kongresne poti Spi in Cgil. Pot, ki se bo za Spi začela sredi oktobra (od strani 10 do 12 objavljamo vse datume v štirih okrožjih) s

teritorialnimi skupščinami, in se zaključila z deželnim kongresom v Cervignanu, 23. januarja, kateremu bodo sledili štirje dnevi v Veroni, od 21. do 24. februarja. Z našimi člani bomo razpravljali in odobrili naše cilje in platforme, izvolili bomo člane svojih krajevnih mrež, okrožne, deželne in državne predstavnike. Prispevali bomo k opredelitvi predlogov in bitk, ki jih bo Cgil zasledoval od zdaj in vsa prihodnja štiri leta na našem ozemlju, v deželi in na državni ravni.

KONGRES IN KRIZA

Upali smo, da bo ta kongres lahko priložnost za razpravo o politikah za oživitve gospodarstva, dela in krepitev blaginje po covidu. Trenutek, ko bomo lahko določili svoje predloge o porabi sredstev iz NOO. Namesto tega razpravlja-

mo o strategijah, ki jih je treba sprejeti za zmanjšanje vpliva krize, ki je že močno prizadela in bi lahko imela še bolj uničujoče učinke na podjetja, na dohodke delavcev in upokojencev, na perspektive reforme davčne in socialne varnosti, na zaščito in ponoven zagon zdravstva in našega sistema oskrbe, na politike za dom in za nesamostojnost.

VLOGA SPI

Sindikat upokojencev Cgil bo tudi v zvezi s tem še naprej na terenu, z željo – tako beremo v dokumentu Socialna država, zastopnost, skupnost, kompleksnost, ki ga je državni Spi pripravil v luči kongresa – da bi podal sporočilo skupnosti in pripadnosti upokojencem, delavcem in državljanom, ponudil

dodatne trenutke za druženje in za zastopanje, tudi s socialnim pogajanjem na terenu, boja za izboljšanje življenjskih pogojev in dohodka starejših, ampak tudi za »referenčne vrednote, kot so antifašizem, mir, svoboda, demokracija, enakost, solidarnost, dostojanstvo, sodelovanje, ki so neizbrisno vtisnjene v naš dnk.«

Kongres in volitve: izbire, ki jih ni mogoče prenesti

Sledi s prve strani

V vsem tem smo doživeli tudi krizo Draghijeve vlade, ki je odprla pot volitvam, ki bodo 25. septembra. Italijani so eno leto pred koncem zakonodajnega obdobja in ob številnih pomembnih rokih, ki jih morajo izpolniti - med katerimi prednjači nadaljevanje naložb Noo - poklicani na volišča za izvolitev novega parlamenta, iz katerega bo nastala vlada, ki bo morala voditi državo.

Udeležba na volitvah je najmočnejše orodje, ki ga ima v rokah vsak državljan – z njim lahko vpliva na politike svoje države in krajevnih skupnosti. Že zaradi tega je to pravica in dolžnost, ki jo je treba

izkoristiti: če se ne udeležimo volitev namreč, izbiro prepuščamo drugim. Dejansko gre za umik, za odpoved, ki slabi demokracijo. Vsak četrti Italijan se je leta 2018 odrekel pravici glasovanja, kakor da bi bile odločitve vlade in parlamenta neodvisne od strank, ki ju sestavljajo. Da ne drži lahko takoj razumemo že ob bežnem pogledu na programe različnih koalicijskih. Davek flat tax, ki ga obljublja desna sredina, je na primer pravo nasprotje tistega poštenega in progresivnega davčnega sistema, za katerega si že leta prizadeva Cgil. Prav tako v desnosredinskih programih ni sledu o tistih ukrepih, kijih zahtevamo: boj proti revnemu in prekarnemu delu, dvig kupne

moči plač in pokojnin, naložbe in zaposlovanje za krepitev javnega zdravstva in izobraževanja, boj proti davčni utaji in delu na črno, ponoven zagon politik enakosti spolov za resnično enakost med moškimi in ženskami na delovnem mestu, v družini in družbi. Ne vemo, katera bo vlada, ki se bo uveljavila na volitvah, vemo pa, katera bo najbolj škodila pričakovanjem delavcev in upokojencev. S to zavestjo, z željo po zaščiti naše lepe ustave, ki jo ogrožajo sile, ki jo želijo spremeniti, oz. z željo po podpori sil, ki so najbližje našim vrednotam in ciljem, se bomo 25. septembra udeležili volitev.

Roberto Treu

Generalni sekretar Spi Cgil Fvg